

Διαχείριση της Τάξης: Η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος

Κυριακή Γ. Γιώτα, Ψυχολόγος₁

Πρόληψη προβλημάτων στην τάξη

1. Είναι προληπτική & όχι αντανακλαστική
2. Συνδυάζει μεθόδους που βοηθούν τους μαθητές να συμπεριφέρονται σωστά, με διαδικασίες που προάγουν την ακαδημαϊκή επίδοση, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές διδακτικές τεχνικές μέσα στη σχολική τάξη.
3. Τονίζει την ομαδική διάσταση της διαχείρισης της σχολικής τάξης

- Στην αρχή του έτους εδραιώστε κανόνες & κατευθυντήριες γραμμές για τη συμπεριφορά στην τάξη
- Γράφουμε από πριν στον πίνακα τι έχουν οι μαθητές να κάνουν μέσα στην ώρα => ευταξία
- Οι μαθητές να ξέρουν τι περιμένετε από αυτούς (π.χ. ποιος μαζεύει τις εργασίες)
- Χρόνος εμπλοκής: ο χρόνος κατά τον οποίο εμπλέκονται ενεργά στη δουλειά τους
- Παράλληλα, αφιερώστε χρόνο για τους μαθητές με δυσκολίες
- Προβλέψτε τα πιθανά προβλήματα
- Όλοι οι μαθητές να ασχολούνται με κάτι παραγωγικό

Το μοντέλο Carroll

2 κατηγορίες για την ανάλυση του χρόνου

1. Οι παράγοντες που καθορίζουν τον απαιτούμενο για τη μάθηση χρόνο

- **Επιδεικτικότητα**: ο χρόνος που χρειάζεται ένας μαθητής για να μάθει το έργο
- **Ικανότητα κατανόησης διδασκαλίας**: γενική ευφυΐα & λεκτική ευφυΐα
- **Ποιότητα διδασκαλίας**: Ήμουν σαφής; Μέσα στο θέμα; Πόσοι δεν κατάλαβαν;

2. Ο χρόνος που καταναλώνεται στη μάθηση

- **Ο χρόνος που διατίθεται**: ο χρόνος που διαθέτουν τα σχολεία για τους μαθητές τους να μάθουν
- **Επιμονή**: πόσο χρόνο είναι οι μαθητές διατεθειμένοι να διαθέσουν για να μάθουν

Το μοντέλο Carroll

- Η σύνδεση μεταξύ μάθησης & ευταξίας είναι αναπόφευκτη
 - Η μάθηση σπάνια επιτυγχάνεται όταν υπάρχει χάος
- Μια αποδιοργανωμένη σχολική τάξη μειώνει σημαντικά το χρόνο μάθησης, καθώς σπαταλείται στην επιβολή πειθαρχίας
- Η ποιότητα της διδασκαλίας συνδέεται στενά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης της τάξης: οι καλές προθέσεις δεν αρκούν

Έργα ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης – κατευθυντήριες γραμμές

	Νηπιακή-Πρώτη Παιδική Ηλικία	Μέση Παιδική Ηλικία	Εφηβεία
<i>Σωματικά</i>	Μαθαίνει να περπατάει Μαθαίνει να τρώει στερεή τροφή Μαθαίνει να μιλάει Μαθαίνει να ελέγχει τις κενώσεις	Μαθαίνει σωματικές δεξιότητες απαραίτητες για παιχνίδια	Αποδέχεται την εμφάνισή του
<i>Γνωστικά</i>	Μαθαίνει να μιλάει Προσλαμβάνει έννοιες Ετοιμάζεται για την ανάγνωση Μαθαίνει να διακρίνει το σωστό από το λάθος Μαθαίνει τις διαφορές φύλου	Χτίζει μια υγιή αυτοαντίληψη Μαθαίνει έναν κατάλληλο ρόλο φύλου Αναπτύσσει τις θεμελιώδεις δεξιότητες – ανάγνωση, γραφή, αρίθμηση Αναπτύσσει έννοιες για την καθημερινότητα	Ετοιμάζεται για μια καριέρα
<i>Κοινωνικά</i>	Μαθαίνει να διακρίνει το σωστό από το λάθος Μαθαίνει τις διαφορές φύλου	Μαθαίνει να τα πηγαίνει καλά με τους άλλους Μαθαίνει έναν κατάλληλο φυλετικό ρόλο Αναπτύσσει αποδεκτές στάσεις προς την κοινωνία	Αναπτύσσει έναν ικανοποιητικό κοινωνικό ρόλο Επιτυγχάνει ώριμες σχέσεις και με τα δύο φύλα Ετοιμάζεται για γάμο και οικογένεια
<i>Προσωπικά - Συναισθηματικά</i>	Μαθαίνει να διακρίνει το σωστό από το λάθος Μαθαίνει τις διαφορές φύλου	Χτίζει μια υγιή αυτοαντίληψη Αναπτύσσει στάσεις και αξίες Επιτυγχάνει ανεξαρτησία	Ετοιμάζεται για μια καριέρα Επιτυγχάνει συναισθηματική ανεξαρτησία από τους ενήλικες Ετοιμάζεται για γάμο και οικογένεια Αποκτά συστήματα καθοδήγησης της συμπεριφοράς Επιτυγχάνει κοινωνικά αποδεκτή συμπεριφορά

- **Δημοτικό**: η τάξη ως μια πραγματικά κοινωνική μονάδα. Οι δάσκαλοι ως πρόσωπα κύρους, διαμορφώνουν το κλίμα της τάξης & το είδος των επιτρεπόμενων σχέσεων. Σχέσεις ανάμεσα σε συμμαθητές – φιλία, αίσθηση ανήκειν, κύρος.
- **Γυμνάσιο**: το σχολείο αποτελεί το κοινωνικό πλαίσιο. Σπουδαιότητα των κοινωνικών σχέσεων, η κοινωνική συμπεριφορά αποτελεί κριτήριο αποδοχής. Οι εξωσχολικές δραστηριότητες= σημαντικό μέρος της ζωής

Επίπεδο

Επιθυμητές Ιδιότητες

Πρώτες τάξεις του δημοτικού

Υπομονή
Δεξιότητες φροντίδας του εαυτού
Δεξιότητες κοινωνικοποίησης
Διδακτικές δεξιότητες

Μεσαίες τάξεις του δημοτικού

Υπομονή
Διαγνωστικές δεξιότητες
Διδακτικές δεξιότητες
Κατανόηση
Αναπτυξιακή επίγνωση

Τελευταίες τάξεις του δημοτικού – Γυμνάσιο

Δεξιότητες κινήτρων
Αυστηρότητα
Δεξιότητες διαχείρισης
Υπομονή
Κατανόηση των ανησυχιών της αρχής της εφηβείας

Λύκειο

Εξειδίκευση στο διδακτικό αντικείμενο
Δεξιότητες σύναψης σχέσεων
Ικανότητα διατήρησης του ελέγχου με ταυτόχρονη απόδοση ελευθερίας

Διάφορα είδη προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μαθητές

Διαγωγή

Τσακωμός, χτυπήματα
Ανυπακοή, απείθεια
Εκρήξεις θυμού
Καταστρεπτικότητα
Αναίδεια, αυθάδεια
Έλλειψη συνεργασίας, αντίσταση

Προβλήματα προσοχής

Φτωχή συγκέντρωση, μικρό εύρος προσοχής
Ονειροπόληση
Αδεξιότητα, ανεπαρκής συντονισμός
Πνευματική απορρόφηση, απλανές βλέμμα
Αδυναμία ολοκλήρωσης, έλλειψη επιμονής
Παρορμητικότητα

Κινητική υπερδραστηριότητα

Ανησυχία, υπερδραστηριότητα
Ευερεθιστότητα, παρορμητικότητα
Νευρικές, τρεμουλιαστές κινήσεις
Υπερβολική φλυαρία
Μουρμούρισμα και άλλοι περίεργοι θόρυβοι

Κοινωνικοποιημένη επιθετικότητα

«Κακές» παρέες
Σκασιαρχείο από το σπίτι
Σκασιαρχείο από το σχολείο
Κλέψιμο μαζί με άλλους
Πίστη σε παραβατικούς φίλους
Συμμετοχή σε συμμορία

Αγχώδης-καταθλιπτική απόσυρση

Αγχώδης, τρομαγμένη, απότομη συμπεριφορά
Ντροπαλότητα, ατομία, διστακτικότητα
Αποσυρμένη, απομονωτική συμπεριφορά
Κατάθλιψη, στεναχώρια, διαταραχή
Υπερευαισθησία, πληγώνεται εύκολα
Αισθήματα κατωτερότητας, απαξίας

Σχιζοειδής-αδιάφορος

Άρνηση να μιλήσει
Αποσυρμένη συμπεριφορά
Θλίψη
Κενό βλέμμα
Σύγχυση

Διαχείριση & έλεγχος μαθητών με προβλήματα

Η διαχείριση της τάξης δεν είναι μόνο πειθαρχία, αλλά και έλεγχος

- Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πυρήνας του καθενός από τα προβλήματα αυτά;
- Πως θα επηρεάσει το πρόβλημα αυτό την υπόλοιπη τάξη;
- Πως θα μπορούσατε να χειριστείτε το καθένα από αυτά τα προβλήματα;
- Θα χρειαστείτε βοήθεια στην αντιμετώπιση του μαθητή αυτού;

Δραστηριότητες μέσα στην τάξη

Τύποι δραστηριοτήτων:

- Ανάγνωση
- Καθιστική εργασία
- Μονόδρομες & Αμφίδρομες παρουσιάσεις
- Χρήση μέσων
- Σιωπηρή ανάγνωση
- Κατασκευές/ παιχνίδια
- Ελεύθερη ώρα
- Μεταβάσεις
- Οικοκυρική

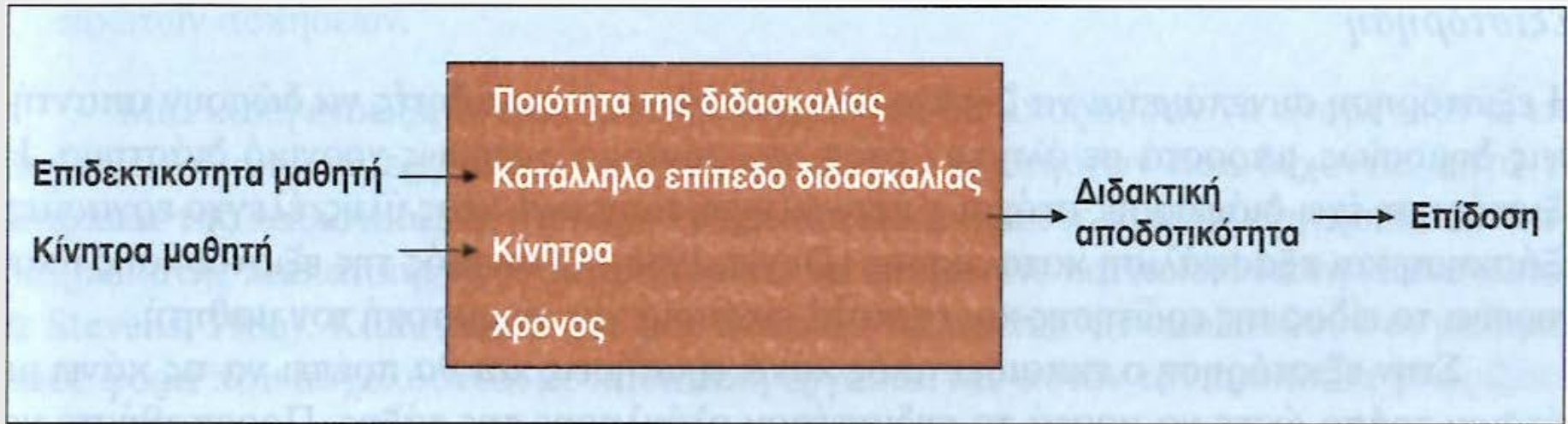
Εμπλοκή εκπαιδευτικού

- Πραγματική διδασκαλία: 51%
- Οργάνωση μαθητών: 23%
- Αντιμετώπιση παραπτωματικής συμπεριφοράς: 14%
- Αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων & κοινωνικών έργων: 12%

Δεξιότητες οργάνωσης της τάξης

1. Βάλτε τους μέσα: μαθήματα στην ώρα τους, οι εκπαιδευτικοί παρόντες πριν τους μαθητές, προετοιμασία, ρουτίνα, έλεγχος
2. Βγάλτε τους έξω: προγραμματισμός διδασκαλίας, ομαλές μεταβατικές διεργασίες, χρόνος για παροχή ενισχύσεων
3. Προχωρήστε: περιεχόμενο, τρόπος διδασκαλίας & οργάνωση μαθήματος. Ποικιλία, ενδιαφέρον, ισορροπία
4. Να τα πηγαίνετε καλά με τους μαθητές: βελτίωση σχέσεων, πληροφορίες για τη ζωή των μαθητών, επίγνωση του τι γίνεται μέσα στην τάξη

Το μοντέλο QAIT

- Ποιότητα διδασκαλίας: ύλη με τακτικό & συστηματικό τρόπο, ομαλή μετάβαση σε νέα θέματα, εικόνες & παραδείγματα, επανάληψη & ενίσχυση
- Κατάλληλο επίπεδο διδασκαλίας: ομάδες ικανοτήτων, η σε βάθος μάθηση δεξιοτήτων βασιζόμενη στην ομάδα, εξατομικευμένη διδασκαλία

Ορισμός κανόνων & διαδικασίες της σχολικής τάξης

- Όσο το δυνατόν λιγότερους βασικούς κανόνες
- Να είναι ξεκάθαροι σε όλους
- Να επιβάλλονται σε όλους
- Να μην ευνοείται κανένας

5 βασικά βήματα για τη διατύπωση κανόνων

1. Καθορίστε τη δραστηριότητα της τάξης:
ορισμένες δραστηριότητες απαιτούν συγκεκριμένους κανόνες

5 βασικά βήματα για τη διατύπωση κανόνων

2. Ποια είναι η κοινωνική συμπεριφορά που είναι απαραίτητη για τις δραστηριότητες: Τι είναι αυτό που περιμένουμε να πετύχουν; Πώς να το κάνουν;
3. Ποιες δραστηριότητες χρειάζονται κατάλογο κανόνων: χρόνος που απαιτείται, πιθανές κακές συμπεριφορές
4. Φτιάξτε ένα σύνολο κανόνων: λίγοι, σύντομοι, με θετική διατύπωση
5. Διατυπώστε ένα σύνολο γενικών κανόνων δραστηριότητας: πρόβλεψη πιθανής ασυμφωνίας μεταξύ τους

Αναζητώντας τις αιτίες των προβλημάτων στην τάξη

- Διάταξη αίθουσας: εμπόδια, συνωστισμός, περιορισμένη ορατότητα;
- Κανόνες & διαδικασίες: ξεχνάμε να τους επιβάλλουμε;
- Αυθαιρεσία & αποτελεσματικότητα τιμωριών
- Διάκριση κακής συμπεριφοράς στα αρχικά στάδια πριν εξελιχθεί σε σοβαρό πρόβλημα;
- Είναι αποτελεσματική η διδασκαλία μας;

Αποτελεσματικές συμπεριφορές εκπαιδευτικών

- Συντονισμένη επίγνωση: γνώση & κατανόηση του τι συμβαίνει μέσα στην τάξη
- Επικάλυψη: η ικανότητα να χειρίζεσαι ταυτόχρονα 2 ή περισσότερα ζητήματα στην τάξη
- Ομαλή μετάβαση: χειρισμός δραστηριοτήτων χωρίς υπερβολική ενασχόληση ή κατακερματισμό (ατομικές αντί ομαδικές δραστηριότητες)
- Εγρήγορση: παρακολούθηση τάξης, ο εκπ. σε κίνηση, ενδιαφέρον για το τι κάνουν, τυχαία απευθύνουμε το λόγο, σχόλια που κρατούν το ενδιαφέρον των μαθητών

Διεκδικητική επιβολή πειθαρχίας

- Όταν ένας μαθητής αρνείται να συμμορφωθεί με μια απλή υπόμνηση, μια στρατηγική που πρέπει να δοκιμαστεί είναι η επανάληψη της υπόμνησης, αγνοώντας τυχόν αντιδράσεις, αντιρρήσεις ή δικαιολογίες από πλευράς μαθητών
- **Διεκδικητική επιβολή πειθαρχίας:** ο εκπαιδευτικός αποφασίζει τι θέλει να κάνει ο μαθητής & αυτό το εκφράζει με σαφήνεια στο μαθητή. Στη συνέχεια το επαναλαμβάνει έως ότου ο μαθητής συμμορφωθεί

- ---Γιάννη θέλω να αρχίσεις την εργασία σου,
- ---Θα αρχίσω μόλις τελειώσω το παιχνίδι που παίζω
- ---Γιάννη καταλαβαίνω αλλά θέλω να αρχίσεις την εργασία σου τώρα,
- ---ποτέ δεν μου δίνετε αρκετό χρόνο να παίζω,
- ---δεν είναι αυτό το θέμα, θέλω να αρχίσεις την εργασία σου τώρα,
- ---δεν μου αρέσει η εργασία μου,
- ---καταλαβαίνω αλλά θέλω να την αρχίσεις τώρα,
- ---πωπω το εννοείτε, εντάξει θα την αρχίσω

Συμπεριφορισμός: τροποποίηση συμπεριφοράς

Αρχή	Χαρακτηριστική Διαδικασία και οι Επιδράσεις της στη Συμπεριφορά
Ενίσχυση	Παρουσίαση ή απομάκρυνση ενός γεγονότος μετά από μια αντίδραση που αυξάνει τη συχνότητα της αντίδρασης.
Τιμωρία	Παρουσίαση ή απομάκρυνση ενός γεγονότος μετά από μια αντίδραση που μειώνει τη συχνότητα της αντίδρασης.
Εξάλειψη	Μη παρουσίαση ενός ενισχυτικού γεγονότος μετά από μια αντίδραση που μειώνει τη συχνότητα της προηγουμένως ενισχυμένης αντίδρασης.
Έλεγχος ερεθίσματος και εκπαίδευση στη διάκριση	Ενίσχυση της αντίδρασης παρουσία ενός ερεθίσματος αλλά όχι παρουσία ενός άλλου ερεθίσματος. Αυτή η διαδικασία αυξάνει τη συχνότητα της αντίδρασης παρουσία του πρώτου ερεθίσματος και μειώνει τη συχνότητα της αντίδρασης παρουσία του τελευταίου ερεθίσματος.

Ασυνεχείς αμοιβές κατάλληλες για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

- Γράφοντας ένα σημείωμα στους γονείς του μαθητή
- Γράφοντας ένα σημείωμα στο μαθητή
- Καλώντας τους γονείς του μαθητή
- Καλώντας το μαθητή
- Εγκωμιάζοντας το μαθητή μπροστά σε ένα άλλο μέρος του προσωπικού
- Ζητώντας από έναν από τους διευθυντές να ανταμείψει τη συμπεριφορά του μαθητή
- Επαινώντας κατ' ιδίαν την επίδοση του μαθητή στην τάξη σε εξω-ταξικό πλαίσιο· για παράδειγμα, στο διάδρομο μετά το σχολείο
- Αναθέτοντας μια υπευθυνότητα στο μαθητή
- Κουπόνια για internet café
- Εισιτήρια για μια σχολική δραστηριότητα
- Φαγητό
- Κουπόνι για να νοικιάσει μια ταινία
- Δυνατότητα να επιλέξει μια δραστηριότητα για την τάξη
- Παροχή ενός βιβλίου που μπορεί να ενδιαφέρει το μαθητή

Εφαρμοσμένη/ Λειτουργική ανάλυση συμπεριφοράς

- εφαρμογή των αρχών της συμπεριφοριστικής μάθησης στην κατανόηση & την αλλαγή συμπεριφοράς

1. Αναγνώριση των συμπεριφορών στόχων & των ενισχυτών:

παρατήρηση του μαθητή που συμπεριφέρεται ανάρμοστα & εντοπισμός συμπεριφοράς που πρέπει να στοχεύσουμε αρχικά

- Σημαντικό: αλλαγή μίας μόνο συμπεριφοράς ή ενός μικρού συνόλου στενά συνδεδεμένων συμπεριφορών
- Η συμπεριφορά αρχικός στόχος θα πρέπει να είναι σοβαρός εύκολος και να συμβαίνει συχνά

Εφαρμοσμένη/ Λειτουργική ανάλυση συμπεριφοράς

- Επίσης κατά την παρατήρηση θα πρέπει να καταγραφούν ποιοι ενισχυτές συντηρούν τη συμπεριφορά στόχο (π.χ. η συμπεριφορά του προσελκύει την προσοχή των άλλων)
- 2. Προσδιορισμός βασικού επιπέδου συμπεριφοράς:** εξακριβώνουμε πόσο συχνά παρατηρείται η συμπεριφορά καθώς και το τι προηγείται αυτής και τι ακολουθεί
 - 3. Επιλογή ενισχυτών & κριτηρίων για ενίσχυση:** οι έπαινοι, τα προνόμια, και οι υλικές αμοιβές είναι κατάλληλοι ενισχυτές για μαθητές που προσπαθούν να τραβήξουν την προσοχή του εκπαιδευτικού

Εφαρμοσμένη/ Λειτουργική ανάλυση συμπεριφοράς

- Πολλοί εκπαιδευτικοί κάνουν χρήση κοινωνικών ενισχυτών & προτεινόμενων δραστηριοτήτων
- **Επαινετικές λέξεις & φράσεις:** «έξυπνο αυτό» «να το δείξεις στους γονείς σου – πολύ καλή δουλειά» «καλά πας συνέχισε» «είμαι ευχαριστημένος με αυτό» «το κάνεις να φαίνεται εύκολο» «εκτιμώ την βοήθεια σου»
- **Εγγύτητα, Φυσική επαφή – εκφράσεις**
- **Προτεινόμενες δραστηριότητες:** να κάνει καλλιτεχνική δημιουργία, να επιλέξει παιχνίδι για την ελεύθερη ώρα, να επισκεφτεί μια άλλη τάξη, να κερδίσει επιπλέον ελεύθερη ώρα, να γίνει αρχηγός ομάδας, να δει ταινία, να παίξει ένα σύντομο παιχνίδι, να φύγει πρώτος.....

Εφαρμοσμένη/ Λειτουργική ανάλυση συμπεριφοράς

- **4. Επιλογή τιμωριών & κριτηρίων για την τιμωρία εάν χρειαστεί:** ένα πρόγραμμα τιμωρίας για την ανάρμοστη συμπεριφορά θα πρέπει να είναι η τελευταία επιλογή που θα σκεφτείτε –τιμωρία αποτελεί οποιοδήποτε δυσάρεστο ερέθισμα το οποίο θα προσπαθήσει να αποφύγει το παιδί
- **Συνηθισμένες τιμωρίες:** στέρηση τους διαλείμματος, η επιμήκυνση της παραμονής του παιδιού στο σχολείο, η φυγή από την τάξη, η παραπομπή στο γραφείο του διευθυντή
- **Αποτελεσματική τιμωρία =περίοδος απομάκρυνσης:** το παιδί πηγαίνει σε μία γωνία της τάξης κάθεται μόνος και παραμένει αμέτοχος όποιας δραστηριότητας ώσπου να ηρεμήσει (μόνο για 5-10 λεπτά –ο χρόνος μετρά αφού ηρεμήσει ο μαθητής)

Εφαρμοσμένη/ Λειτουργική ανάλυση συμπεριφοράς

- Η συχνότητα θετικής ή αρνητικής ενίσχυσης μειώνεται σταδιακά εφόσον σταθεροποιηθεί η επιθυμητή συμπεριφορά του παιδιού
- **5. Ενίσχυση που εφαρμόζεται στο σπίτι:**
στρατηγικές τροποποίησης συμπεριφοράς κατά τις οποίες η σχολική συμπεριφορά ενός μαθητή γνωστοποιείται στους γονείς οι οποίοι του παρέχουν αμοιβές
- Η ενίσχυση που εφαρμόζεται στο σπίτι έχει πλεονεκτήματα

Χαρακτηριστικά εφαρμοσμένης ανάλυσης της συμπεριφοράς

- Επικέντρωση στις συμπεριφορές εφαρμοσμένης (κοινωνικής ή κλινικής) σημασίας.
- Αναζήτηση σημαντικών επιδράσεων της παρέμβασης που αλλάζουν σημαντικά την καθημερινή λειτουργικότητα του ατόμου.
- Επικέντρωση στις συμπεριφορές που εκδηλώνονται.
- Επικέντρωση σε συμπεριφορές ενός ή λιγοστών ατόμων στο πέρασμα του χρόνου.
- Αξιολόγηση της συμπεριφοράς μέσω άμεσης παρατήρησης, όπως η καταμέτρηση της συχνότητας των αντιδράσεων.
- Συνεχής αξιολόγηση μέσα στο χρόνο για εκτεταμένες περιόδους (ώρες, ημέρες, εβδομάδες).
- Χρήση περιβαλλοντικών (και παρατηρήσιμων) γεγονότων για να επηρεαστεί η συχνότητα της συμπεριφοράς.
- Αξιολόγηση και επίδειξη των παραγόντων (για παράδειγμα, των γεγονότων) που ευθύνονται για την αλλαγή στη συμπεριφορά.

Αμοιβαίος σεβασμός στην τάξη

- Μη γκρινιάζετε & μη μαλώνετε
- Μη ζητήσετε από το μαθητή να σας υποσχεθεί τίποτα
- Μην επιβραβεύετε την καλή συμπεριφορά (δηλ. να μη δουλεύει μόνο για ανταμοιβή)
- Αποφύγετε τα διπλά κριτήρια
- Αποφύγετε τις απειλές & τον εκφοβισμό
- Επιχειρήστε να κατανοήσετε το σκοπό της κακής συμπεριφοράς
- Εδραιώστε μια σχέση βασισμένη στην εμπιστοσύνη & τον αμοιβαίο σεβασμό
- Τονίστε τα θετικά

Συνεργασία εκπαιδευτικού- γονέα

1. Οι γονείς μπορούν να δώσουν πολύ πιο ισχυρούς ενισχυτές αμοιβές & προνόμια από ότι το σχολείο π.χ. ελέγχουν την πρόσβαση σε τηλεόραση, ΗΥ, έξοδο με φίλους, δώρα.....
2. Η ενίσχυση που εφαρμόζεται στο σπίτι δίνει συνήθως καλές ειδήσεις στους γονείς για τα παιδιά τους
3. Η ενίσχυση στο σπίτι παρέχεται εύκολα
4. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει την συνδρομή κάθε ενήλικα που εμπλέκεται στην ζωή του παιδιού
5. Τήρηση κάρτας αναφοράς

Κατευθυντήριες γραμμές

- Σχεδιάστε τη συνάντηση με τον γονέα: ανταλλάξτε ανησυχίες, συμφωνήστε για τη φύση του προβλήματος, εξασφαλίστε τη δέσμευση του γονέα
- Ορίστε τις προβληματικές συμπεριφορές
- Θέστε μικρούς στόχους
- Σχεδιάστε το σημείωμα για τους γονείς
- Ορίστε τις ευθύνες για σας, το γονέα και το μαθητή
- Συλλέξτε βασικές πληροφορίες για να καθορίσετε τη φύση του προβλήματος
- Ορίστε το σύστημα αμοιβών και τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόζονται οι συνέπειες
- Εφαρμόστε το πρόγραμμα με τις συμφωνημένες επιπτώσεις
- Αποσύρετε βαθμηδόν το σύστημα ανταλλαγής σημειωμάτων, καθώς βελτιώνεται η συμπεριφορά του μαθητή

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΣΠΙΤΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ _____ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ _____

ΤΑΞΗ _____ Εργασία

Έκανε τις ασκήσεις του σχολείου	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Υπάκουσε στους κανόνες της τάξης	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Παρέδωσε την εργασία που είχε για το σπίτι	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι

Σχόλια: _____ Αρχικά _____

ΤΑΞΗ _____ Εργασία

Έκανε τις ασκήσεις του σχολείου	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Υπάκουσε στους κανόνες της τάξης	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Παρέδωσε την εργασία που είχε για το σπίτι	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι

Σχόλια: _____ Αρχικά _____

ΤΑΞΗ _____ Εργασία

Έκανε τις ασκήσεις του σχολείου	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Υπάκουσε στους κανόνες της τάξης	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Παρέδωσε την εργασία που είχε για το σπίτι	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι

Σχόλια: _____ Αρχικά _____

ΤΑΞΗ _____ Εργασία

Έκανε τις ασκήσεις του σχολείου	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Υπάκουσε στους κανόνες της τάξης	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι
Παρέδωσε την εργασία που είχε για το σπίτι	Ναι	Έτσι κι έτσι	Όχι	Δ/Ι

Σχόλια: _____ Αρχικά _____

Σχόλια του γονέα: _____

- Συνεργασία εκπαιδευτικού-γονέα

Περίοδος ανάγνωση	Συμπεριφορά	Απόδοση	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ
μαθηματικά	1 2 3 4	1 2 3 4	
γεύμα	1 2 3 4	1 2 3 4	
Ελεύθερη ώρα	1 2 3 4	1 2 3 4	
γλώσσα	1 2 3 4	1 2 3 4	
Φυσικές Επιστήμες	1 2 3 4	1 2 3 4	
	1=μη ικανοποιητική 2 =μέτρια 3=καλή 4 =εξαιρετική	1=δεν ολοκλήρωσε 2 =ολοκλήρωσε 3= ολοκλήρωσε 4=ολοκλήρωσε	τις εργασίες τις εργασίες Τις εργασίες επαρκώς Τις εργασίες επαρκώς
Συνολική Βαθμολογία =33		Απαιτούμενη βαθμολογία = 30	

Επιθετική συμπεριφορά στην τάξη

Ηλικία	Είδος Επιθετικότητας	Αίτιο
Γέννηση – 2 ετών	Γενική δυσαρέσκεια	Κατοχή ενός αντικειμένου
2 – 4	Σωματική Ορισμένη λεκτική	Ματαίωση
4 – 8	Λεκτική Σωματική	Εχθρότητα προς άλλους
8 – 12	Λεκτική Ορισμένη σωματική	Συνομήλικοι Εξουσία Ανασφάλεια

- Σταματήστε το πρόβλημα πριν ξεκινήσει:
παρατήρηση & ενεργοποίηση - σωστή ώρα παρέμβασης
- Δώστε μηνύματα που σηματοδοτούν την παρέμβαση: π.χ. κοιτάμε επίμονα, βήχας

Επιθετική συμπεριφορά στην τάξη

- Αποφύγετε το τελετουργικό της προστριβής:
η παγίδα του «πάρε-δώσε» - η λύση της αγνόησης ή της καταστολής
- Προσέξτε τις κρυφές επιδράσεις: αισθήματα εχθρότητας & απομόνωσης
- Αναγνωρίστε τη δική σας επιθετικότητα:
ωριμότητα, επαγγελματισμός, μείωση έντασης
- Αξιολογήστε τις διαδικασίες της τάξης σας